

1858-05-30

AFSENDER

Elisabeth Jerichau Baumann

MODTAGER

Jens Adolf Jerichau

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Dansk

Dateringsbegrundelse:

På originalbrevet er der med blyant anført dateringen [2-6-1858], som sandsynligvis stammer fra Nicolaj Bøgh, der fik adgang til brevene i forbindelse med udarbejdelsen af sin monografi om Jerichau Baumann. Da hun primært besøgte Hambro på landstedet om søndagen, har vi valgt at datere brevet begyndelse til søndag den 30. maj 1858, mens det først afsluttes 2. juni 1858.

Afsendersted:

London

Modtagersted:

København

Omtalte personer:

Prins Albert af Storbritannien
Dronning Victoria af Storbritannien og
Irland

H.C. Andersen

Napoleon 3. Bonaparte

Angela Burdett-Coutts

Thomas Donaldson

Elizabeth Eastlake

Marianne Margaret Egerton

Ernest Gambart

Carl Joachim Hambro

Agnete Jerichau

Harald Jerichau

Louise Jerichau

Marie Jerichau

Thorald Jerichau

Harriet Elizabeth Leveson-Gower

Henry Petty-Fitzmaurice

Harald Raasløff

Carl Edvard van Dockum

A.P. Westenholz

Arkivplacering:

Det Kongelige Bibliotek

DOKUMENTINDHOLD

Elisabeth Jerichau Baumann skriver hjem under et af sine ophold på C.J. Hambros landsted Roehampton. Hun holder Jens Adolf underrettet om, hvilke muligheder der er for salg af malerier, ligesom hun lader ægtemanden vide, at det nok er bedst, at hun bliver i London til den 17. juni. Der er stadig mange prominente englændere, som hun skal nå at træffe inden sin afrejse. Brevet er påbegyndt den 30. maj og først afsluttet den 2. juni 1858.

TRANSSKRIFTION

[Den 30. maj 1858]

Min egen elskede Ven!

Jeg er igen i Roehampton¹ hos vores kjære Baron Hambro². Alt fuld af Solskin af Blomster af Ynde. Fuglene synger Blomsterne dufter Azaliabuskene Syrenerne og Kastanietræerne bugner af Blomster Græssbunden ligner et broget varmt Tæppe, og midt i alle denne Guds Herrlighed følger Tanken de hvide lette Skyer paa Himmlens Blaa og iler til Dig elskede Ven! til vores elskede kjæreste Børn. Jeg kan tænke mig deres Jubel hvis de var her, jeg kan see i Aanden lille Visemoer³ Marie⁴ og Titi⁵ tumle om blandt Blomsterne, og Harald⁶ paa Æslets Rygg, Thoralt⁷ vilde vist helst betragte de mange glimmrende Guldansk som soler sig paa Vandets Overflade. Og med Dig Arm i Arm at gaae igjennem al denne Herlighed. Hvor deiligt vilde det ikke være. Men nu kommer jeg snart min søde elskede Ven! Den 10de Juni reiser jeg herfra, og skjøndt jeg vist langt fra vil naae Alt hvad jeg har haabet saa kommer jeg dog ikke fattig hjemme, det har vor kjære Ven sørget for. Hambro nemlig, han sagte til mig at jeg skulde lade ham faae for 100 Pund af mine Billeder. Det bliver vist nok min lille Huusandagt⁸ og enten Italienerinden⁹ eller Islænderinden¹⁰, hvilken af begge? Maaskee ogsaa det lille Italienske Barn¹¹? Du kan ikke troe hvor fuld af Velvilie og Hjertelighed han er imod mig. Jeg føler mig saa inderlig taknemmelig mod ham. Jeg kommer hjemme med riige Indtryk af den Velvillie, det elskværdige Imødekommen[hed] som er bleven

[2] mig til Deel her i England, og jeg har Alt skrevet Dig tidligere at jeg har Haab om at have arbeidet for Fremtiden ved mit Ophold her, uden at behøve [at] forlade det kjære Hjem. Lad mig faae et af Dine kjære Breve min Adolf førend jeg forlader London, det kan endnu naae mig naar Du skriver Via Ostende¹². Det er interessant at hans Majestæt Keiseren af Frankrig¹³ vil modtage Valget som Medlem af vort Academie. Tænker Du nogensinde at jeg igjen skulde reise til London saa lad Prinz Albert¹⁴ blive

udnævnt til Medlem af Akademiet, thi det vilde kunde influere meget paa min Konstnerstilling her. Men den Tid den Sorg.

Veed Du ogsaa min Adolf at der var Forespørgsmaal om min i Royal Academy udstilled Huusandagt var til Salg. Kjøberen er bleven henviist til Gambart¹⁵, hvor min anden Huusandagt er udstillet, men jeg har endnu ingen Svar faaet med henhold til dette Billede. Jeg haaber dog meget paa at det vil finder en Kjøber. Da jeg af flere har hørt at det finder uhyre megen Bifald. Ogsaa Dasent¹⁶ er fuld af Hjertelighed, og saa vanskelig i mange Henseender Opholdet i London har været for mig saa er det igjen fuld af de riigeste og skønneste Momenter og har aandig og legemig havt en meget forfriskende Indflydelse paa mig. Kun igaar var jeg syg, det var en voldsom Brystkrampe, lig den da jeg sidst med Dig gik til Lange Linie, men meget stærkere dog er Alt igjen over. Bottomleys seer jeg ofte, og føler mig hos dem ligesom hjemme.

[3] Min elskede kjære Adolf!

Jeg troer dog at det bliver rigtigst for mig at blive her endnu til den 17de. Alle raader mig dertil baade Ministeren Van Dockhum¹⁷ Minister Raasløw¹⁸ og flere. Kun Hambro raader mig at reise saa snart som muelig naar Du og jeg længes. Men vilde dette være rigtig? Ogsaa Lady Eastlake¹⁹ beder mig at lægge disse 7 Dage til. Hun sagte: " De maae sammenligne Dem med en Bol[d] som har begyndt at rulle". Idag har jeg faaet et Brev af Marquis af Landsdowne²⁰ som beder mig komme til ham den 10de, da han er netop kommen fra Landet. Hertuginde af Southerland²¹ kommer den 7de ds. Dronningen²² den 4de ds og Lady Mariane Alford²³ skrev mig idag til det yndigste Brev af Verden, hvori hun siger at hun faae Dage siden har mistet en Søster i Barselseng som hun har plejet efter at være kommet fra Rom, og at kun saa stor Sorg har kunnet fraholdt hende fra at besøge mig. At hun vil gjøre det saasnart hun forlader Huset, og imidlertid vil gjøre alle sine Venner opmærksomme paa mine Billeder. Ogsaa Miss Burdett Coutts²⁴ bliver jeg vist nok bekendt med, da Brevenes Afvisning kun skal hidrøre fra, at der ei har staaet paa Brevet "forwarded by H C Andersen", eller nogetsomhelst andet hende bekendt Navn. Hun har to Secretairer, som modtager Brevene til hende og uden hendes Vidende sender alle bort, som ei bærer en Vens Navn. Du seer altsaa kjære Adolf, at vil jeg ikke lægge de 7 Dage til so vilde jeg maaskee have meget at fortryde. Raasløff fortalte mig at Utaalmodighed har forskjærtset ham for mange Aar siden betydelige Fordeele, og var Skyld i meget Modgang. Ogsaa Van Dockhum bad mig endelig ikke overile min Bortreise netop nu. Han synes at hverken de forholdsvis til de øvrige Reiseomkostninger ubetydelige Tilvækst Udgift for ca. 1 Uges længere Ophold skulde

paavirke mig til at reise, heller ikke Længsel som under disse Omstændigheder ingen Berettigelse har. Jeg tilbringer forøvrigt min Tid baade nyttigt og behageligt. Jeg er færdig med et meget kjønt Portrait (lidt mindre en Livstørrelse) af Donaldsons²⁵ smukke lille Barnebarn (kun 1 Dag og et par Timer har jeg malt derpaa) som jeg har foræret dem og har glædet hele Famlien meget derved thi han kunne ikke sidde, Ciocairebarnet²⁶ giver jeg ham altso ikke.

Idag var jeg med Donaldsons i Regent Park for at see Blomsterudstillingen²⁷ og Menneskeudstillingen²⁸

[4] og baade den ene og den anden var mageløs, man kunde næsten sige overdreven, og i Danmark kan man neppe gjøre sig Begreb om slige Frugter og Blomster og om saa deilige Damer og Dametoiletter. Mine smukkeste Toiletter, endog den blaae Kjole med Fløjel maae staae heelt tilbage for denne Pragt. I morgen maler jeg Dasents lille Barn. Du veed nok det glæder baade mig at være samlet med Børn, at høre deres kjære Stemmer see i deres uskyldige klare Øjne, og det glæder Forældrene saa meget at have Erindringen om Barnet fastholdt. I denne Uge har jeg alle Dage og Aftener besatte. Middagsmaden spares saaledes men det koster igjen "Kabfare". I næste Uge antager jeg forvist at presentere Dronningen mine Billeder. Igaar var jeg indbudet hos Westenholz²⁹ den unge som har en yndig Kone. Han fører et brillant Huus. Hambro har faaet et kjønt Digt fra mig, og blev rigtig glad ved det. Jeg troer han holder rigtig af mig, og jeg holder ogsaa rigtig af ham naturlig "in allen Ehren." Vi har so megen gemytlig Passiar sammen, som han jo ellers ganske maae savne, han tør saa helt op, og der er saa megen Godmodighed og Hjertelighed som da kommer frem, at jeg rigtig kunde ønske at han levede i Forhold hvor disse smukkeste Sider af hans Character kunde faae Næring. Han holder meget af Dig, det troer jeg ogsaa bestemt. Dog nu min elskede Adolf vil jeg slutte dette Brev. Den 17de also reiser jeg herfra med Guds Hjælp. O hvor deiligt bliver det dog at komme tilbage og at omfavne min elskede velsignede Mand og vores søde søde Børn. Lev vel! Din Elisa
Den 2den Juni 1858 om Aftenen.

¹ Et af C.J. Hambros landsteder lå i Roehampton.

² Carl Joachim Hambro

³ Louise Jerichau

⁴ Marie Jerichau

⁵ Agnete Jerichau

⁶ Harald Jerichau

⁷ Thorald Jerichau

⁸ Kunstneren medbragte to versioner af Husandagt, et af hendes mest populære motiver. En stor version blev udstillet på Royal Academy, mens en mindre version, omtalt her, blev udstillet i The French Gallery.

⁹ Det har ikke været muligt at identificere, hvilken Italienerinde, der er tale om. Kunstneren malede adskillige italienske genrebilleder med unge piger og kvinder livet igennem, og de tidligste daterer sig til 1845-46, hvor hun havde sit første længerevarende ophold i Italien.

¹⁰ Jerichau Baumann malede adskillige folkelivsbilleder af islandske kvinder i nationaldragt, som var tilpasset periodens dyrkelse af skandinaviske emner. I 1851 udstillede hun den første version på Charlottenborg og flere fulgte efter. Dog er det uvist hvilket af de islandske portrætter, der her er tale om.

¹¹ Der er sandsynligvis tale om maleriet Lille italiensk pige med lam på en trappesten, udateret, registreret hos Bruun Rasmussen Kunstauktioner. Maleriet omtales også i det følgende brev som Ciociarebarnet.

¹² I 1846 var der etableret en færgerute fra Oostende i Belgien (Ostende på tysk) til Dover i England, hvilket betød, at postforsendelsen blev bragt denne vej, når afsender anførte 'via Ostend' på brevet

¹³ Napoleon 3.

¹⁴ Prins Albert

¹⁵ Ernest Gambart

¹⁶ George Dasent

¹⁷ Carl Edvard van Dockum

¹⁸ Harald Raasløff

¹⁹ Elizabeth Eastlake

²⁰ Henry Petty-Fitzmaurice

²¹ Hertuginde af Sutherland

²² Dronning Victoria

²³ Marianne Alford

²⁴ Angela Burdett-Coutts

²⁵ Thomas L. Donaldson

²⁶ Der er sandsynligvis tale om maleriet Lille italiensk pige med lam på en trappesten, udateret, registreret hos Bruun Rasmussen Kunstauktioner. Maleriet omtales også som Ciociarebarnet.

²⁷ Den årlige blomsterudstilling i Regent Park arrangeret af Royal Botanic Society.

²⁸ Begivenheden har ikke været mulig at identificere, men der er tale om en af de mange menneskeudstillinger, der blev vist i London 183-160, hvor man fremviste 'eksotiske' folkeslag fra forskellige verdensdele, både af etnografisk karakter, mens andre nærmere sigtede mod at underholde publikum.

²⁹ Anders Peter Westenholz

